

CONFLICT IN DE KLAS?

SMEED HET IJZER ALS HET KOUD IS!

1 ORGANISEER NIET METEEN EEN GROEPSGESPREK

want dat doet de spanning soms net toenemen. In het heetst van de strijd, staan leerlingen er trouwens niet voor open om samen na te denken over wat er aan de hand is. Kom er dus liever later op terug, zelfs meerdere keren als dat nodig is.

2 GA OP DAT LATERE TIJDSTIP OP EEN LANGZAME EN SPEELSE MANIER HET GESPREK AAN

Gebruik bijvoorbeeld opdrachten die het standpunt van alle leerlingen aan bod laten komen en waar anderen respectvol naar kunnen luisteren.

3 TERMIJN OP OPLOSSING

Tegen wanneer willen jullie met een oplossing komen? Plak daar gerust een termijn op. Zo blijft het conflict niet smeulen.

4 OOG VOOR GEVOELEN EN GEDACHTEN ACHTER GEDRAG

Heb ook oog voor de gevoelens en gedachten die achter iemands gedrag schuilen. Kwaadheid gaat makkelijker liggen als je begrijpt waarom een leerling zich op een bepaalde manier gedraagt.

5 STRUCTUUR

Zorg voor structuur. Zo geraken kwetsbare leerlingen minder snel ontregeld.

Patrick Luyten, hoogleraar klinische psychologie aan de KU Leuven en University College London, in de video [Sidekick Science](#) over klascommunity

TIP: SAMEN DE KRING IN

Organiseer **een kringgesprek** niet enkel nadat het mis ging in de klas. Ga doorheen het schooljaar regelmatig samen in gesprek over **alledaagse onderwerpen**. Zo ontwikkel en behoud je goede relaties en wordt een kringgesprek iets heel gewoons. Daardoor kan je het ook makkelijker inzetten om **het vertrouwen in de klas te herstellen** wanneer er zich een moeilijke situatie voordoet.

Nina Steenberghs, onderzoeker KU Leuven, in de [tips & tricks-video](#) over klascommunity

ZO BEINVLOED JE KLASRELATIES

* OP EEN DIRECTE MANIER

Onderneem bewust acties om positieve klasrelaties te bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan het onderverdelen van leerlingen voor groepswerk, om zo vriendschappen te promoten.

* OP EEN INDIRECTE MANIER:

Verbeter het klasklimaat ongemerkt via de vele interacties met je leerlingen. Ga bijvoorbeeld op een betrokken manier met hen om. Dat vergroot de kans ook zij betrokkenheid tonen naar hun klasgenoten.

Chloë Finet, onderzoeker KU Leuven, in de [tips & tricks-video](#) over klascommunity

QUOTE IN DE KIJKER

"PROBEER ALS LERAAR ZO AUTHENTIEK MOGELIJK TE ZIJN. PAS DE WAARDEN DIE JE WILT OVERBRENGEN ZELF TOE EN LAAT ZIEN WELKE VOORDELEN ZE BIEDEN."

- **CHOKRI MAHASSINE**
organisator Pukkelpop,
in de [inspirational video](#) over
klascommunity

FOLLOW THE LEADER, LEADER, LEADER

ZOEK IN JOUW KLAS NAAR DE:

TAAKLEIDER

welke leerling helpt klasgenoten bijvoorbeeld bij lessen en taken?

SOCIALE LEIDER

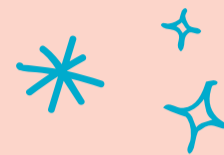
welke leerling neemt mee het voortouw om te zorgen voor een fijne sfeer?

EXTERNE LEIDER

welke leerling is de spreekbuis van de klas naar de buitenwereld toe?

Vraag ook je leerlingen wie zij als leiders zien en benoem dit leiderschap. Zo kunnen de leidende leerlingen je nog meer helpen om een hechte klasgroep te vormen.

Katrien Franssen, professor KU Leuven, in de tips & tricks-video over klascommunity

"DE KRACHT VAN DE SPARTANEN WERD NIET AFGEMETEN AAN DE SCHERPTE VAN DE SPEER, MAAR AAN DE KRACHT VAN HUN SCHILD."

"Anders gezegd: elkaar beschermen is gigantisch belangrijk. Dat doe je in een klas door er voor elkaar te zijn en naar anderen te luisteren. Zonder daarna per se advies te geven. Mensen denken snel dat leerlingen daar te jong voor zijn, maar ik geloof dat ze veel kunnen betekenen voor elkaar. Door bijvoorbeeld eens te vragen naar een slechte toets of een rotopmerking die iemand kreeg. Door te polsen hoe die persoon zich daarbij voelde en te checken hoe je als klasgenoot kan helpen. Dat kan zoveel betekenen."

Jef Willem, bezieler van de community Onbespreekbaar, in de tips & tricks-video over klascommunity

3 VOORDELEN VAN INZETTEN OP GROEPSDYNAMIEK:

1 LEERLINGEN WERKEN AUTONOMER.

2 ZE GEVEN ELKAAR MAKKELIJKER FEEDBACK.

3 ZE HERKENNEN HUN PERSOONLIJKE DOELEN IN DE LEERSTOF.

Alex Truys van de Karel de Grote Hogeschool in een video over groepsdynamiek

NORMEN VOOR HET STORMEN

* GEBRUIK DE STILTE VOOR DE STORM

Bij de eerste kennismaking zoeken leerlingen naar wat de normale gang van zaken is in een klas en willen ze er graag bij horen. Gebruik dat moment om de groepsnormen vast te leggen.

* WEES OP TIJD VOOR DE STRIJD

Later volgt er een fase waarin leerlingen zich opnieuw meer zichzelf willen voelen in de groep en hun mening willen geven. Dit is de stormingsfase, waarin er wat meer strijd komt omdat sommige leerlingen mee de normen willen bepalen. Legde je als leerkracht de eerste normen al vast voor het stormen, dan kom je deze fase makkelijker door.

* GA VOOR DE LACH

Word je toch flink uitgedaagd, wees dan niet handelingsverlegen en leg je leerlingen uit dat het niet alleen aan hen is om de normen en regels in de klas te bepalen. Doe dat niet op een defensieve manier, maar gebruik bijvoorbeeld humor om de boodschap vlotter over te brengen.

* KIES VOOR DEMOCRATIE

Geef je leerlingen wel de kans om mee te beslissen over wat kan en niet kan. Bespreek samen wat jullie willen vastleggen. Gelukkig willen leerlingen vaak hetzelfde als jij: een rustige klas met de nodige structuur.

Anouk Smeyers, docente lerarenopleiding (Thomas More Turnhout) en co-auteur van 'Onze klas, een team', in de podcast Sidekick Stories over klascommunity